FIŞA DISCIPLINEI

ETNOGRAFIE ŞI TOPONIMIE

Anul universitar 2026–2027

1. Date despre program

1.1. Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Geografie
1.3. Departamentul	Departamentul de Geografie Umană şi Turism
1.4. Domeniul de studii	Geografie
1.5. Ciclul de studii	Licenţă
1.6. Programul de studii / Calificarea	Geografia Turismului (la Bistriţa)
1.7. Forma de învăţământ	Cu frecvenţă

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	**Etnografie şi toponimie**			Codul disciplinei	**GLR1509**
2.2. Titularul activităţilor de curs	Şef lucr. dr. Lia-Maria Cioanca				
2.3. Titularul activităţilor de seminar	Şef lucr. dr. Lia-Maria Cioanca				
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	Colocviu
2.7. Regimul disciplinei	Opţional	2.8. Tipul disciplinei		Disciplină de specializare (DS)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învăţământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuţia fondului de timp pentru studiul individual (SI) şi activităţi de autoinstruire (AI)					**ore**
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe (AI)					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					21
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii şi eseuri (mai mare sau egal cu nr. total ore prevăzut în calendarul disciplinei pentru temele de control)					28
Tutoriat (consiliere profesională)					3
Examinări					3
Alte activităţi					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) şi activităţi de autoinstruire (AI)				**83**	
3.8. Total ore pe semestru				**125**	
3.9. Numărul de credite				**5**	

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoştinţele însuşite prin aprofundarea conţinuturilor predate în cadrul disciplinelor Geografia generală a turismului, Geografia regională a României, Cultură şi civilizaţie facilitează înţelegerea şi accesibilitatea temelor propuse, iar în subsidiar, cursanţii îşi vor consolida baza conceptuală operaţională prin activarea şi valorificarea fondului informaţional preexistent.
4.2. de competenţe	Continuitatea valorificării aplicative a cunoştinţelor dobândite permite o parcurgere graduală a capitolelor, în strânsă relaţie cu tematica disciplinelor anterior studiate.

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1. de desfăşurare a cursului	Sală dotată cu calculator, videoproiector / tablă interactivă şi software adecvat (MS Office, internet); hartă murală.
5.2. de desfăşurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu calculator, videoproiector / tablă interactivă şi software adecvat (MS Office, internet); hartă murală.

6.1. Competenţele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învăţământ)[1]

Competenţe profesionale	
Codul competenţei	**Competenţă**
CP5	Competenţe esenţiale pentru industria turismului local şi regional: oferă însoţire şi asistenţă turistică; organizează vizite la obiective turistice; crează conţinut de specialitate utilizând argumente ştiinţifice; furnizează informaţii pentru public şi clienţi; elaborează şi aplică strategii de dezvoltare a turismului pentru firme, ONG-uri, autorităţi publice şi destinaţii de turism; identifică, estimează şi ierarhizează valoarea atractivă a resurselor turistice (ESCO 2632.5 Geograf/geografie/zone geografice relevante pentru turism/călătorii, turism şi timp liber/resurse turistice ale unei destinaţii pentru dezvoltare şi industria turismului local).
CP6	Competenţe de nişă pentru industria turismului local şi regional: cunoaşte caracteristici ale peisajelor şi manifestărilor locale, cazare, baruri şi restaurante şi activităţi recreative; concepe, realizează şi diseminează materiale de comunicare în turism, expune/publică/ partajează prezentări audiovizuale; oferă îndrumare şi comentarii relevante la locul de desfăşurare al activităţilor turistice; elaborează concepte de amenajare turistică; integrează turismul în proiecte de dezvoltare locală şi regional. (ESCO 2632.5 Geograf/geografie/zone geografice relevante pentru turism/călătorii, turism şi timp liber/resurse turistice ale unei destinaţii pentru dezvoltare şi industria turismului local).

6.2. Rezultatele învăţării specifice programului de studii (se preiau din planul de învăţământ)[2]

Rezultatele învăţării vizate prin disciplină		
Codul competenţei	**Cunoştinţe şi înţelegere (Knowledge and understanding)**	**Abilităţi academice specifice (Specific academic skills)**
CP5, CP6	17. Studentul/absolventul evaluează critic, explică şi formulează soluţii pentru impactul turismului asupra mediului şi asupra comunităţilor locale.	17. Studentul/absolventul concepe, organizează şi derulează activităţi de cercetare şi monitorizare a mediului şi a comunităţilor pentru proiecte profesionale, studii, rapoarte, consultanţă.
CP5, CP6	18. Studentul/absolventul analizează, explică şi evaluează caracteristicile turismului local şi regional.	18. Studentul/absolventul identifică, descrie şi explică specificul trăsăturilor geografice şi culturale ale unei regiuni; îmbogăţeşte patrimoniul turistic al unei regiuni cu elemente noi; concepe, realizează şi diseminează materiale de comunicare în turism, expune/publică/ partajează prezentări audiovizuale.

7. Rezultatele învăţării specifice disciplinei (derivate de fiecare titular de disciplină din grila competenţelor şi a rezultatelor învăţării la nivel de program de studii)

Cunoştinţe şi înţelegere (Knowledge and understanding)
1. Defineşte conceptele de etnografie, patrimoniu etnografic şi toponimie şi explică rolul lor în caracterizarea identităţii culturale locale.
2. Identifică şi compară zone etnografice, gospodării tradiţionale, meşteşuguri, obiceiuri şi practici gastronomice, folosind exemple din România.
3. Explică particularităţile culturale ale comunităţilor minoritare şi relaţia dintre multiculturalitate şi atractivitatea turistică regională.
4. Evaluează, pe un studiu de caz, efectele valorificării turistice asupra patrimoniului etnografic şi comunităţii locale şi argumentează măsuri de conservare.

[1] Se vor prelua din Planul de învăţământ al programului de studii acele competenţe profesionale şi/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fişa disciplinei. Pentru fiecare competenţă se va prelua întregul enunţ, inclusiv codul competenţei, cu formularea care apare în planul de învăţământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competenţă din oricare din cele două categorii, se şterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

[2] Se menţionează rezultatele învăţării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fişa. Enunţurile, preluate fără modificări din Planul de învăţământ în funcţie de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenţei asociate.

Abilităţi academice specifice (Specific academic skills)
1. Selectează şi organizează informaţii bibliografice şi documentare despre patrimoniul etnografic al unei comunităţi pentru un miniproiect de cercetare.
2. Elaborează şi prezintă un miniproiect care descrie şi explică trăsăturile culturale ale unei regiuni şi propune modalităţi de valorificare turistică responsabilă.
3. Redactează o fişă toponimică simplă, explicând originea şi semnificaţia unui toponim local pe baza surselor consultate.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învăţare	Observaţii[3]
Abordări etnografice. Noţiuni generale şi paradigma interdisciplinarităţii	Expunerea interactivă, dezbaterea, prelegerea, metode activ-participative	2 ore
România. Puncte de vedere în raport cu taxonomia şi diversitatea unităţilor teritorial – turistice a) Rolul „ţărilor“ şi al multiculturalităţii etnice în procesul de enclavizare geografică b) Zone şi subzone etnografice	Expunerea, prelegerea orală, modelarea, demonstraţia	4 ore
Calendarul popular. Timpul ca semne, ca răscruce	Expunerea, modelarea, demonstraţia, documentarea pe internet, studiul de caz, proiecţii PPT	2 ore
România. O posibilă tipizare a gospodăriilor tradiţionale	Expunerea, modelarea, demonstraţia, dezbaterea, documentarea pe internet	2 ore
Izvoarele etnice ale sufletului românesc. Facultăţi spirituale ale umanului	Expunerea, modelarea, demonstraţia, dezbaterea, documentarea pe internet	4 ore
Patrimoniul tehnic tradiţional	Expunerea, analiza unor documente de urbanism, proiecţii PPT, dezbaterea	2 ore
Activităţi economice de bază şi meşteşuguri. Obiceiuri şi tradiţii din ciclul muncii (Civilizaţia lemnului, Civilizaţia lutului, Civilizaţia pastorală, civilizaţia căminului..)	Expunerea, modelarea, demonstraţia, documentarea pe internet, proiecţii PPT	2 ore
Gastronomia românească între sacru şi cotidian	Expunerea, modelarea, demonstraţia, documentarea pe internet, studiul de caz, proiecţii PPT	4 ore
Multiculturalitate etnografică. Particularităţi antropologice ale comunităţilor minoritare	Prelegere combinată cu metode activ-participative	4 ore
Direcţii actuale în valorificarea patrimoniului etno-folcloric	Expunerea, dialogul, dezbaterea	2 ore

Bibliografie

1. Bodiu, A. (2004), Dorul fără obiect. Studii de etnografie, Ed. Vremii, Cluj-Napoca
2. Bucur, I. C., Andrei, Ioana-Raluca (2007), Abecedar şi dicţionar etnografic, Ed. “Astra Museum”, Sibiu
3. Butură, V. (1978), Etnografia poporului român, Ed. Dacia, Cluj-Napoca
4. Costache, S. (2003), Evreii din România. Aspecte geografie, Ed. Topform, Bucureşti
5. Drăghicescu, D. (2006), Din psihologia poporului român, Ed. Historia, Bucureşti
6. Idu, P. D. (1999), Om şi natură în carpaţii Maramureşului şi Bucovinei. Viaţa pastorală, Ed. Napoca Star, Cluj-Napoca
7. Ipatiov, F. (2001), Ruşii Lipoveni din România, Ed. Presa Universitară, Cluj-Napoca
8. Mihăilescu, I. M. (1985), Satul românesc, Ed. Academiei Române, Bucureşti
9. Puşcaş, Angelica (2007), Ţara Chioarului. Studiu de geografie regională, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
10. Roman, R. A. (2001), Bucate, vinuri şi obiceiuri romneşti, Ed. Paideea, Bucureşti
11. Salla, G. (2007), Neamul ţiganilor gabori. Istorie, mentalităţi, tradiţii, Ed. Dacia, Cluj-Napoca
12. Stahl, H. H. (1958, 1959, 1965), Contribuţii la studiul satelor devălmaşe româneşti. Vol. I, II, III, Ed. Academiei Române, Bucureşti
13. Tosa, I., Munteanu, Simona (2003), Calendarul ţăranului român, de la sfârşitul secolului al XIX-lea, Ed. Mediamira, Cluj-Napoca

[3] De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenţi, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

14. Vuia, R., Munteanu, Simona (1975, 1980), Studii de etnografie şi folclor, vol. I, II, Ed. Minerva, Bucureşti		
8.2 Seminar / laborator	**Metode de predare - învăţare**	**Observaţii**
Cultură şi civilizaţie rurală în Transilvania	Expunerea, explicaţia, lucrul în echipă, prezentarea de proiecte	4 ore
Tipuri de gospodării; arhitectură religioasă; civilizaţia lutului; arta încondeierii ouălor; gastronomie arhaică locală.	Expunerea, explicaţia, lucrul în echipă, prezentarea de proiecte	4 ore
Probleme de antropologie culturală. Minorităţi etnice şi repere identitare.	Expunerea, explicaţia, lucrul în echipă, prezentarea de proiecte	4 ore
Poate fi spaţiul urban un receptacol şi/sau un mediu oportun de conservare şi restituire a patrimoniului etnografic?	Expunerea, explicaţia, lucrul în echipă, prezentarea de proiecte	2 ore

Bibliografie

1. Bodiu, A. (2004), Dorul fără obiect. Studii de etnografie, Ed. Vremii, Cluj-Napoca
2. Bucur, I. C., Andrei, Ioana-Raluca (2007), Abecedar şi dicţionar etnografic, Ed. "Astra Museum", Sibiu
3. Butură, V. (1978), Etnografia poporului român, Ed. Dacia, Cluj-Napoca
4. Costache, S. (2003), Evreii din România. Aspecte geografie, Ed. Topform, Bucureşti
5. Drăghicescu, D. (2006), Din psihologia poporului român, Ed. Historia, Bucureşti
6. Idu, P. D. (1999), Om şi natură în Carpaţii Maramureşului şi Bucovinei. Viaţa pastorală, Ed. Napoca Star, Cluj-Napoca
7. Ipatiov, F. (2001), Ruşii Lipoveni din România, Ed. Presa Universitară, Cluj-Napoca
8. Mihăilescu, I. M. (1985), Satul românesc, Ed. Academiei Române, Bucureşti
9. Puşcaş, Angelica (2007), Ţara Chioarului. Studiu de geografie regională, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
10. Roman, R. A. (2001), Bucate, vinuri şi obiceiuri româneşti, Ed. Paideea, Bucureşti
11. Salla, G. (2007), Neamul ţiganilor gabori. Istorie, mentalităţi, tradiţii, Ed. Dacia, Cluj-Napoca
12. Stahl, H. H. (1958, 1959, 1965), Contribuţii la studiul satelor devălmaşe româneşti. Vol. I, II, III, Ed. Academiei Române, Bucureşti
13. Tosa, I., Munteanu, Simona (2003), Calendarul ţăranului român, de la sfârşitul secolului al XIX-lea, Ed. Mediamira, Cluj-Napoca
14. Vuia, R., Munteanu, Simona (1975, 1980), Studii de etnografie şi folclor, vol. I, II, Ed. Minerva, Bucureşti

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare[4]	9.2 Metode de evaluare[5]	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	• verificarea gradului de sistematizare şi utilizare a noţiunilor însuşite • coerenţa logică şi forţa argumentativă • gradul de asimilare a terminologiei de specialitate • aspectele atitudinale: interesul pentru studiu individual	Evaluare finală în sesiunea de examene: colocviu	60%
9.5 Seminar/laborator			
	• capacitatea de aplicare în practică • capacitatea de a opera cu cunoştinţele asimilate • criterii ce vizează aspectele atitudinale: conştiinciozitatea, interesul pentru studiu individual	- Prezentare temă de seminar, elaborare şi realizare miniproiect de cercetare - Participarea activă la seminarii	30% 10%
9.6 Standard minim de promovare			
Definirea corectă a conceptelor de bază (etnografie, toponimie); recunoaşterea unor toponime locale şi explicarea simplă a sensului lor; redactarea unei fişe toponimice simple; descrierea unui toponim în funcţie de origine şi semnificaţie.			

[4] Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învăţării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achiziţiile de învăţare menţionate în rezultatele anticipate ale învăţării.

[5] Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât şi a strategiei de evaluare pe parcurs.

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)[6]

	○	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă

								
○	○	○	○	○	○	○	○	○
								Nu se aplică nici o etichetă
○	●	○	○	○	○	○	○	○

Data completării:

07.04.2026

Semnătura titularului de curs

Şef lucr. dr. Lia-Maria Cioanca

Semnătura titularului de seminar

Şef lucr. dr. Lia-Maria Cioanca

Data avizării în departament:

07.05.2026

Semnătura directorului de departament

Prof. univ. dr. Stefan Dezsi

[6] Selectaţi o singură etichetă, cea care, în conformitate cu *Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*, se potriveşte cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate aloca eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectaţi ultima opţiune: „*Nu se aplică nici o etichetă*”.